

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

ÜDS

ÜN VAN DEĞİŞİKLİĞİ

SINAVLARINA HAZIRLIK

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

**TÜM ÜNVANLAR İÇİN
ORTAK KONULAR**

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM

AKADEMİ

Komisyon

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI TÜM ÜNVANLAR İÇİN ORTAK KONULAR SINAVINA HAZIRLIK KONU ANLATIMLI SORU BANKASI

ISBN 978-625-8789-31-7

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2026, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47865

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız;

İçişleri Bakanlığı Tüm Ünvanlar İçin Ortak Konular Sınavına Hazırlık Konu Anlatımlı Soru Bankası kitabımız yayınlanan sınav konularına uygun konular kapsamında, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından hazırlanmıştır.

Yayınımızda yer alan konuların baskı tarihinden sonraki güncellemelerine ve konulardaki ek formlara erişebilmek için dış kapakta yer alan QR kodu okutunuz. Yayınımızdaki konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş, çözümlü ve cevaplı testler ile pratiğe ilişkin çok sayıda örneğe yer verilmiştir. Anlatılan konuların zihinde somutlaşması için konuların arasına yazar notları, şemalar ve tablolar da eklenmiştir.

Kitabımızda, daha önceki sınavlarda sorulmuş olan soru ve çözümler ilgili konuların arasına yerleştirilmiştir. Okuyucuların toplam iş yükü gözetilerek, öz ve net bilgilerden uzaklaşmadan, güncel ve çalışmalarını pekiştirecek yöntemleri sunmak amacıyla özenle hazırlanan bu yayınınızın sınava hazırlanan siz değerli okuyucularımıza katkı sağlamasını diliyoruz.

Kitaba ilişkin sorularınızı yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538-5949240 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

PEGEM Akademi

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1: Türkçe Dil Bilgisi	1
Bölüm 2: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	56
Bölüm 3: T.C. Anayasası	154
Bölüm 4: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu.....	192
Bölüm 5: 7315 Sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu	239

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcüğün Anlam Özellikleri

Sözcükler, metinlerin temel yapı taşıdır. Dolayısıyla metnin -ya da bir konuşmanın- anlaşılması için sözcük anlamlarının iyi bilinmesi gerekir. Dilimizde bazı sözcükler tek bir kavramı karşılarken bazıları ise birden çok anlamı karşılar.

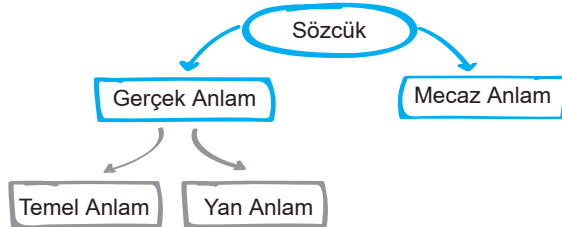
Tek anlamlı sözcükler: Sadece bir kavramı karşılayan sözcüklerdir. Bu sözcüklerin başka anlamlara gelebilecek kullanımı yoktur.

Örnek: "Kaldırım, testere, tencere" sözcüklerinin tek anlamı vardır.

Çok anlamlı sözcükler: Kullanıldığı yere ve duruma göre birden çok anlam kazanabilen sözcüklerdir.

Örnek: "Ağız" sözcüğü, kullanıldığı yere göre birçok anlam kazanabilir: İnsan ağızı, mağara ağızı, yol ağızı, Karadeniz ağızı vs.

Dilimizde sözcüklerin kullanıldıkları cümleye göre kazandıkları farklı anlamlara "**yan anlam**" ya da "**mecaz anlam**" denir.

Gerçek Anlam:

Gerçek anlam, sözcüğün temel ve yan anlamlarını içerir. Dolayısıyla sözcüğün gerçek anlamları birden fazla olabilir.

Temel Anlam:

Bir sözcük tek başına kullanıldığında **akla gelen ilk anlamına** temel anlam denir. Temel anlam, en yaygın anlamdır. Sözlüklerde ilk olarak temel ya da en yaygın anlam açıklanır.

- ➔ Adamın kocaman ama estetik görünümlü bir ağız vardı.
- ➔ Ormanda ateş yakmak oldukça tehlikeli ama sık rastlanan bir davranıştır.

Yan Anlam:

Bir sözcüğün **temel anlamıyla ilişkili** olarak kazandığı diğer anlamlardır.

- ➔ Mağaranın ağızı o kadar küçüktü ki içeri ancak bir çocuk girebiliyordu.
- ➔ Çocuğun ateşini bir türlü düşüremiyorlar.

Pür Dikkat

"Yan anlam" ile "temel anlam" arasında herhangi bir şekilde (biçimsel benzerlik, ortak işlev, aynı maddeden oluşması...) ilgi kurulabilmelidir.

Örnek:

- ➔ Mağaranın ağızı o kadar küçüktü ki içeri ancak bir çocuk girebiliyordu. ("Mağaranın ağız" ile yemeye, içmeye ve ses çıkarmaya yarayan organ olan "ağız" arasında biçimsel olarak bir benzerlik kurulmuştur.)
- ➔ Çocuğun ateşini bir türlü düşüremiyorlar. ("Çocuğun ateşi" ile nesnelerin tutuşmasıyla beliren "ateş" arasında bir ısı ortaklığı vardır.)

Mecaz Anlam:

Sözcüğün gerçek anlamından (temel anlamından ve yan anlamından) uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlardır. Bir başka ifadeyle mecazlar, bir ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından başka anlamda, başka bir sözcüğün yerine kullanılan sözlerdir.

- Bu mahallede onun gibi ağız bozuk birini daha görmedim. (Bu cümledeki "ağız bozuk" söz öbeğinde kullanılan "ağız" sözcüğü; kendi anlamının dışında, küfürbaz anlamında, karşımıza çıkmaktadır.)
- Yeni seçilen muhtar, ilk toplantısında çok ateşli konuştu. ("Ateşli" sözcüğü "heyecanlı, coşkulu" anlamında kullanılmış; sözcük, anlamının dışına çıkmıştır.)

Temel anlam (TA), yan anlam (YA) ve mecaz anlam (MA) ilgili aşağıdaki örnekleri inceleyiniz.

Yol:

- ➔ Çocuk, evin yolunu sordu. (TA)
- ➔ Mahallemizin yolu nihayet asfaltlandı. (YA)
- ➔ Bu soruyu farklı bir yolla da çözebiliriz. (MA)

Kafa:

- ➔ Kafan, hâlâ omuzlarının üzerinde duruyor. (TA)
- ➔ Fazla zorlayınca çivinin kafası koptu. (YA)
- ➔ O adam, zaten kafasızın tekidir. (MA)

Büyük:

- ➔ Uzun bir yolculuktan sonra büyük bir evin önünde durduk. (TA)
- ➔ Benim öğrencilerim, büyüklerine karşı saygıda kusur etmez. (YA)
- ➔ Büyük düşünenler, toplumlarına her zaman bir şeyler kazandırmıştır. (MA)

Pür Dikkat

KPSS'de "temel anlam" ve "yan anlam" ayrımı sorulmamış, nadiren de olsa "gerçek anlam" ve "mecaz anlam" ayrımı sorulmuştur. Böyle bir soruyla karşılaşıldığında seçenekler arasında yan anlamda kullanılmış sözcükler de verilebileceği için dikkatli olunmalıdır. Yan anlam, temel anlamla bir şekilde ilişkilidir ve gerçek anlam sayılır. Oysa mecaz anlam tamamen düşsel, gerçek dışı bir anlamdır.

Gerçek ve mecaz anlamlı sözcük sorularında çeldirici olarak yan anlamda kullanılmış sözcükler verilir.

Bazı sorularda geçen "düşsel öge" kavramı da mecaz anlamla ilgilidir.

Terimsel Anlam:

Bir bilim, sanat, spor ve meslek dalıyla ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim anlamlı sözcükler denir.

- ⊙ Açı, üçgen, dikdörtgen → Matematik
- ⊙ Roman, öykü, kafiye, aruz → Edebiyat
- ⊙ İsim, kök, gövde, fiil → Dil bilgisi
- ⊙ Pota, minder, skor → Spor
- ⊙ Dava, mahkeme, yargıç → Hukuk

Soyut-Somut Anlam

Somut Anlamlı Sözcükler: Beş duyardan herhangi biriyle algılanabilen kavramları karşılayan sözcüklerdir.

Örnek:

Hava, su, toprak, ağaç, deniz, masa, sandalye...

Soyut Anlamlı Sözcükler: Beş duyu ile algılanamayan, zihinde tasarlanan kavramları karşılayan sözcüklerdir.

Örnek:

Sevgi, umut, adalet, özgürlük, mutluluk, heyecan, aşk...

Nitel-Nicel Anlam

Nicel Anlamlı Sözcükler: Varlıkların ölçülebilir, sayılabilir özelliklerini gösteren sözcüklerdir.

- ↳ Geniş bahçeli bir ev aldı İstanbul'da ve emekli olunca oraya taşındı. (alan ölçüsü)
- ↳ Uzun bir moladan sonra yolcular tekrar araçlara bindiler. (zaman ölçüsü)
- ↳ Yüksek bir maaşla yeni işine başladı. (sayı-para ölçüsü)

Nitel Anlamlı Sözcükler: Varlıkların ölçülemeyen, sayılamayan özelliklerini gösteren sözcüklerdir.

- ↳ Onun babası çok geniş biridir, hiçbir şeye kolay kolay kızmaz. ("rahat" anlamında)
- ↳ Uzun etme işte, bu iş bugün bitecek dedim sana. ("nazlanma, direnme" anlamında)
- ↳ Yüksek hedeflere ulaşmak, çok fedakârlık gerektirir. ("ulaşılması güç" anlamında)

Sözcükler Arasındaki Anlam İlişkileri

Eş ve Yakın Anlamlı Sözcükler:

Eş Anlamlı kara - siyah } Yazılışları farklı
muallim - öğretmen } anlamları aynı
hafıza - bellek } sözcükler
mektepe - okul }

Yakın Anlamlı küsmek - gücenmek } Anlamları birbirine yakın
oturmak - çökmek } ama anlamca tam örtüşmeyen
ılık - sıcak } sözcükler
serin - soğuk }

Karşıt (Zıt) Anlamlı Sözcükler:

Nitelikleri ve durumları birbirine ters düşen sözcüklere karşıt anlamlı sözcükler denir.

- ↳ Az veren candan çok veren maldan...
- ↳ Akıllı, köprü arayınca kadar deli, köprüyü geçer.
- ↳ Eskisi olmayanın yenisi olmaz.

KURTULUŞ SAVAŞI ÖRGÜTLEME DÖNEMİ

MUSTAFA KEMAL: IX. ORDU MÜFETTİŞİ

- Mustafa Kemal'in Samsun'a Çıkışı (19 Mayıs 1919)
- Havza Genelgesi (28 Mayıs 1919)
- Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919)
- Mustafa Kemal'in istifası (7 - 8 Temmuz 1919)

MUSTAFA KEMAL: SİVİL

- Erzurum Kongresi (23 Temmuz - 7 Ağustos 1919)
- Sivas Kongresi (4 - 11 Eylül 1919)
- Amasya Görüşmeleri (20-22 Ekim 1919)
- Komutanlar Toplantısı (16 - 24 Kasım 1919)
- Temsil Heyetinin Ankara'ya Gelişi (27 Aralık 1919)

MUSTAFA KEMAL KATILMADI

- Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin toplanması ve Misakımillî'nin ilanı
- 12 Ocak 1919 Meclisin toplanması
- 18 Ocak 1919 Misakımillî kararları

KURTULUŞ SAVAŞI ÖRGÜTLENME DÖNEMİ**SAMSUN'A ÇIKIŞ (19 Mayıs 1919)**

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Karadeniz ve çevresinde Türkler ile Rumlar arasında yaşanan çatışmalardan ötürü İtilaf Devletleri Osmanlı Devletini sorumlu tutmuştur. Bunun üzerine İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal'i IX. Ordu Müfettişliği görevine atarak Anadolu'ya gönderme kararı almıştır. IX. Ordu Müfettişliği olarak belirlenen görev 30 Nisan 1919'da padişahın da onayıyla Mustafa Kemal'e verilmiştir.

Görevi:

- Samsun ve civarında meydana gelen huzursuzluğu tespit etmek ve bunlara karşı önlemler almak, Harbiye Nezareti'nin emirlerinin ne derece uygulandığını belirlemek, silah ve cephanelerin toplanması, şuraları ve Türk direniş gruplarının dağıtılması, asayişsizliğin ortadan kaldırılması

Yetki:

- İki orduyu (III. Kolordunun merkezi Sivas ve XV. Kolordunun merkezi Erzurum) emir ve komuta altında bulundurma,
- Müfettişlik bölgesine yakın komutanlara tebligat yapabilmek,
- Bölgede ve bölgeye yakın yerlerde bulunan illere tebligatta bulunabilmek.
- **Görev Bölgesi:** Trabzon, Erzurum, Sivas, Van, Erzincan, Samsun

Mustafa Kemal, Samsun'a çıkar çıkmaz incelemelere başlamıştır. Bölgede meydana gelen huzursuzluğun asıl sebebinin Rumlar olduğunu, bölgede birçok Rum çetesi olduğu bilgisini hükümete, Harbiye Nezaretine ve Genel Kurmay Başkanlığına Samsun Raporu denilen bir rapor ile bildirmiştir. Aynı zamanda Anadolu'da bulunan diğer vatansever komutanlarla;

XV. Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir, (Erzurum)

XX. Kolordu Komutanı Ali Fuat Paşa, (Ankara)

II. Ordu Müfettişi Mersinli Cemal Paşa, (Konya) ile bağlantı kurarak direniş çareleri aramaya başlamıştır.

- Samsun'u güvenli bulmayan Mustafa Kemal Paşa, 25 Mayıs 1919'da Havza'ya geçmiştir.

NOT

Mustafa Kemal Paşa Samsun'a çıktıktan sonra genel durum hakkındaki görüşlerini bildiren bir raporu İstanbul hükümetine iletmıştır. Samsun Raporu olarak adlandırılan bu belgede, bölgede yaşanan olaylardan Rum çetelerinin sorumlu olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca halkın bağımsızlığına düşünün olduğu belirtilerek manda ve himayeye tahammül edilmeyeceğine yer verilmiştir. İzmir'in işgaline de tepki gösterilmiştir.

HAVZA GENELGESİ (28 Mayıs 1919)

25 Mayıs'ta Havza'ya gelen Mustafa Kemal, yörenin ileri gelenleri ile bir araya geldikten sonra hazırladığı bildiri-genelgeyi görev bölgesinde bulunan vali, mutasarrıf ve kolordu komutanlarına göndermiştir. Havza Genelgesi denilen bu genelgede;

- Ülke bütünlüğünün korunması için millî gösterilerin daha canlı olarak belirtilmesi ve devamının gerekli olduğu,
- İşgallere karşı tüm yurttaki miting ve gösterilerin yapılması,
- İtilaf Devletlerine ve İstanbul Hükümeti'ne etkili telgraflar çekilmesi,

- Yapılan mitinglerde, Hristiyan halka karşı gösteri ve saldırı yapılmaması,
- Düzenli orduların dağıtılmaması gerektiği belirtilmiştir.

YORUMLAR;

- Havza Genelgesi, ilk millî genelgedir.
- Genelgede sadece Mustafa Kemal'in imzası vardır.
- Genelge ile İzmir'in işgali halka duyurulmuştur.
- Havza Genelgesi ile halkta millî bilinç uyandırılmaya çalışılmıştır.
- Havza Genelgesi'nde Hristiyan halka kötü davranılmaması maddesi ile İtilaf Devletlerinin işgallerine zemin hazırlayan 7. maddeye karşı uyarıda bulunulmuştur.
- Anadolu'da ilk miting Havza'da yapılmıştır.

SONUÇ:

- 8 Haziran 1919'da Mustafa Kemal İstanbul'a geri çağırılmıştır.
- Fakat Mustafa Kemal İstanbul'a dönmemiş Amasya'ya geçmiştir.

AMASYA GENELGESİ (22 Haziran 1919)

Mustafa Kemal, 11 Haziran'da Amasya'ya geçmiştir. Mustafa Kemal, 21 Haziran'da İstanbul'daki önemli kişilere gönderdiği mektupta "**Artık İstanbul, Anadolu'ya hâkim değil, tabi olmak zorundadır.**" demiştir. Mustafa Kemal, Amasya'da millî mücadele yanlısı arkadaşları ile bir araya gelmiş ve Amasya Tamimi (Genelgesi)'ni hazırlamışlardır.

Hazırlayanlar:

- Mustafa Kemal - III. Ordu Müfettişi
- Refet Bey - Eski subay
- Rauf Bey - Eski Bahriye Nazırı
- Ali Fuat Paşa - XX. Kolordu Komutanı

Genelgeyi kaleme alan; Mustafa Kemal'in yaveri Cevat Abbas Paşa

Genelgeyi telgraf ile onaylayanlar;

Kâzım Karabekir Paşa - XV. Kolordu Komutanı - Erzurum

Mersinli Cemal Paşa - II. Ordu Müfettişi - Konya

Maddeleri

- Vatanın bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikeindedir.

- İstanbul Hükümeti, İtilaf Devletleri'nin etkisi altında olduğundan üzerine düşen görevi yapamamaktadır. Bu durum milletimizi yok olmuş göstermektedir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- Milletin durumunu göz önüne alıp haklı sesini ve hukukunu dünyaya duyurmak için her türlü tesirden uzak bir millî heyetin varlığı şarttır. Bunun için milletin arzusu üzerine Sivas'ta millî bir kongre toplanmasına karar verilmiştir. Sivas'ta toplanacak millî kongreye fırka (parti) ihtilafına bakılmaksızın milletin güvenini kazanmış üç kadar kişi seçilip süratle yola çıkarılmaları gerekmektedir. İllerin temsilcileri Müdafaa-i Hukuk, Redd-i İlhak cemiyetleri ve belediyeler tarafından ve diğer şekillerde seçilecektir. Her ihtimale karşı bu durum millî bir sır olarak saklanmalıdır.
- Doğu vilayetleri adına 10 Temmuz'da Erzurum'da bir kongre toplanacaktır.
- Askerî ve millî teşkilatlar asla dağıtılmayacaktır.

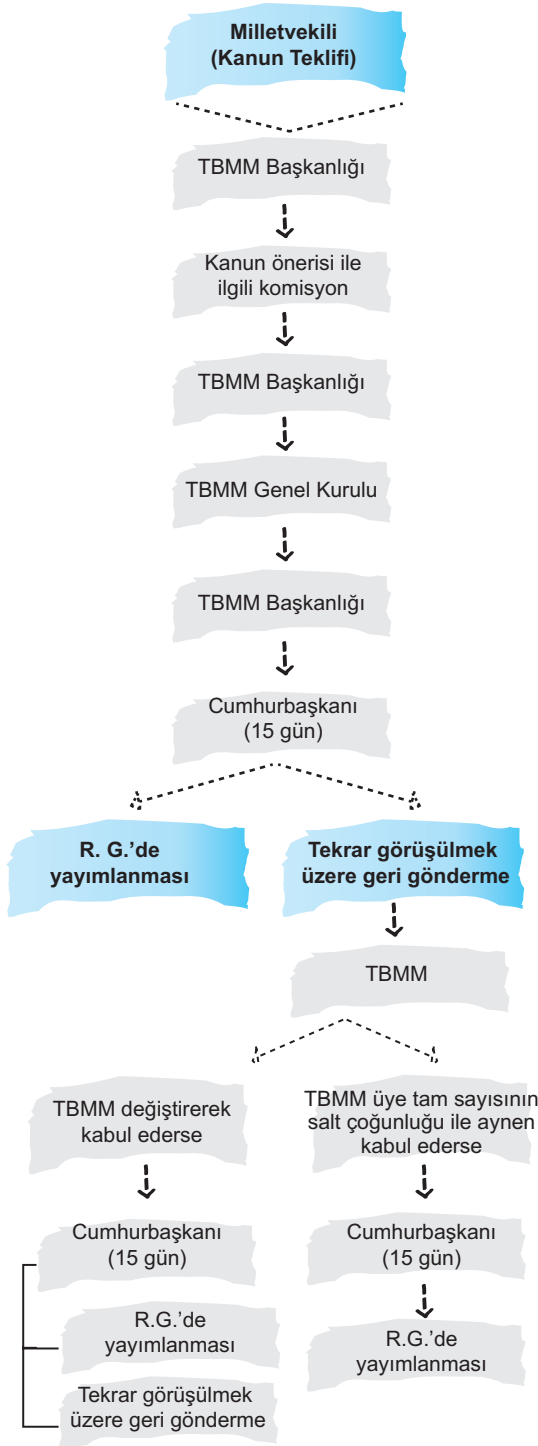
Yorumlar

- Amasya Genelgesi, Kurtuluş Savaşı'nın **amaç, gerekçe ve yöntemini belirten belgedir.**
- Amasya Genelgesi, halkı mücadeleye çağırın bir ihtilal beyannamesidir.
- Genelgede millî heyet, milletin kararı gibi ifadeler ile millî egemenlik vurgusu yapılmış ve üstü kapalı olarak cumhuriyet yönetiminden bahsedilmiştir.
- Amasya Genelgesi ile Sivas'ta bir ulusal kongre toplanacağı halka duyurulmuştur.
- Amasya Genelgesi ile İstanbul Hükümeti eleştirilmiştir.
- Temsil Heyeti'nin oluşturulacağından bahsedilmiştir.

Sonuç

- İngiliz generali Milne'nin baskısı sonucu ve İstanbul Hükümeti'nin isteği üzerine gönderilen telgraf ile Mustafa Kemal'in 5 Temmuz'da ordu müfettişliği görevi kendisinden alınmıştır. Mustafa Kemal 7-8 Temmuz 1919'da Erzurum'da iken askerlik mesleği ve 3. Ordu Müfettişliği görevinden istifa etmiştir.

UYARI: Amasya Genelgesi'nden sonra ikinci kez İstanbul'a geri çağırılan Mustafa Kemal Paşa, istifa ettiği 7 - 8 Temmuz 1919'dan 5 Ağustos 1921'de Başkomutanlık Yasası'na kadar sivil bir kişi olarak mücadelesine devam etmiştir.

Cumhurbaşkanının kanunları veto yetkisi mutlak değil güçleştirici vetodur. Meclisin üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aynen kabul ettiği kanunları Cumhurbaşkanı yayımlamak zorundadır.

Not

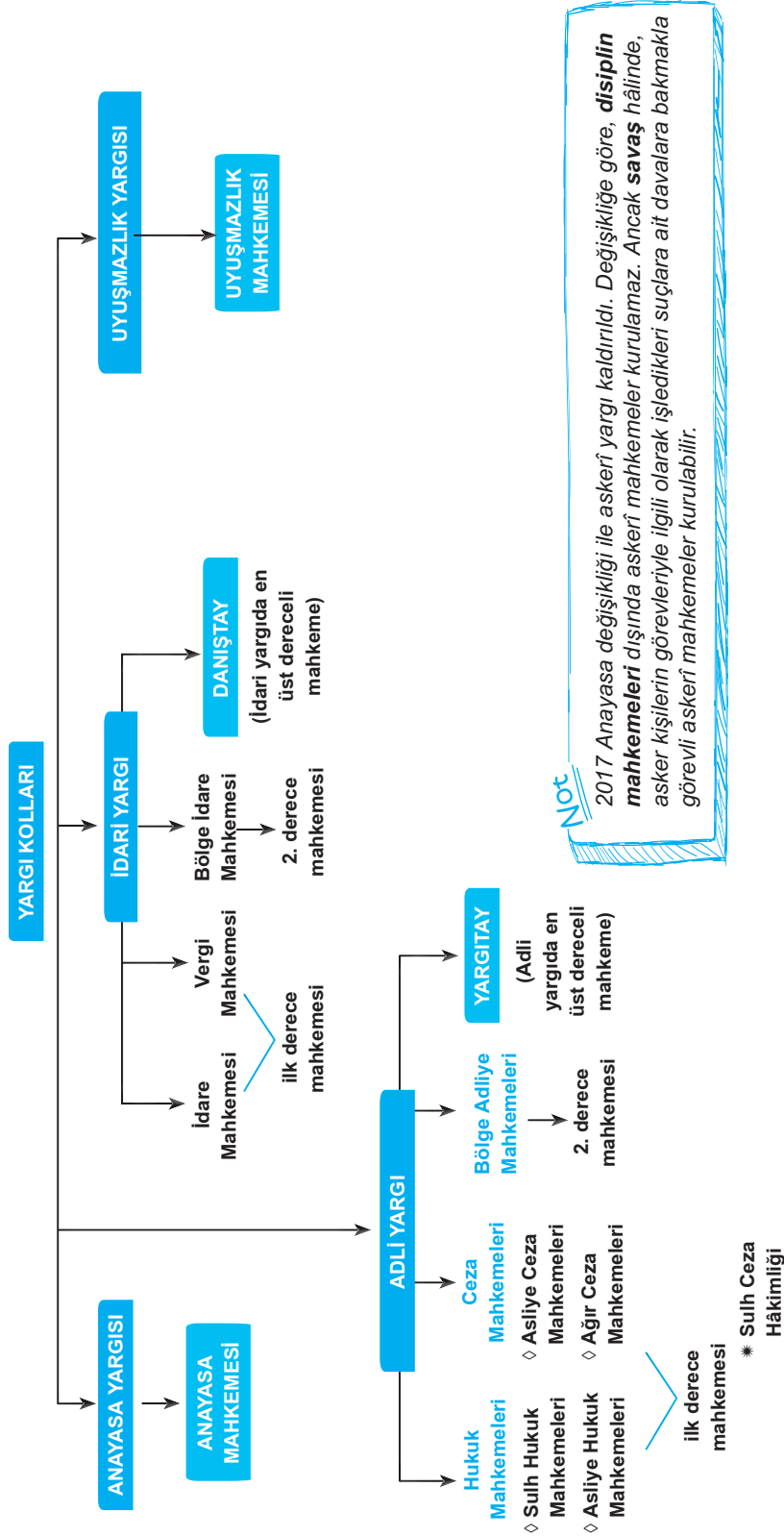
Kanunların Yürürlüğe Girmesi

- ✓ 10 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesine göre ayrıca bir yürürlük tarihi belirtilmeyen kanunlar, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmelikler Resmî Gazete'de yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

I. Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu

- ✓ Kamu idarelerinin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır. Mali yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir.
- ✓ Bütçe Kanunu'na, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.
- ✓ **Cumhurbaşkanı** bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından **en az yetmiş beş gün önce**, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür.
- ✓ Komisyonun **elli beş gün içinde** kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve mali yılbaşına kadar karara bağlanır.
- ✓ Bütçe Kanunu'nun süresinde yürürlüğe konulmaması hâlinde, geçici Bütçe Kanunu çıkarılır. Geçici Bütçe Kanunu'nun da çıkarılmaması durumunda, yeni Bütçe Kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır.
- ✓ Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.
- ✓ Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır. Merkezi yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir.
- ✓ Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile aşılabileceğine dair Bütçe Kanununa hüküm konulamaz. Cari yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile cari ve izleyen yılların bütçelerine mali yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek mali kaynak gösterilmesi zorunludur.

Not

2017 Anayasa değişikliği ile askerî yargı kaldırıldı. Değişikliğe göre, **disiplin mahkemeleri** dışında askerî mahkemeler kurulamaz. Ancak **savaş** hâlinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askerî mahkemeler kurulabilir.

Not

2014 yılında sulh ceza mahkemeleri ile özel yetkili mahkemeler kaldırılmıştır.